

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

گزارش تخصصی ادبیات فارسی نهم :
نقد و بررسی کتاب ادبیات فارسی نهم

نام و نام خانوادگی مولف اول /مجری اصلی :

پست سازمانی :

رشته تحصیلی

آخرین مدرک تحصیلی

دوره تحصیلی :

سمت فعلی :

شماره پرسنلی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

تقدیم به:

خدایی که آفرید

جهان را، انسان را، عقل را، علم را، معرفت را، عشق را

و به کسانی که عشقشان را در وجودم دمید.

گاهی بیاییم و احوالشان را بپرسیم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

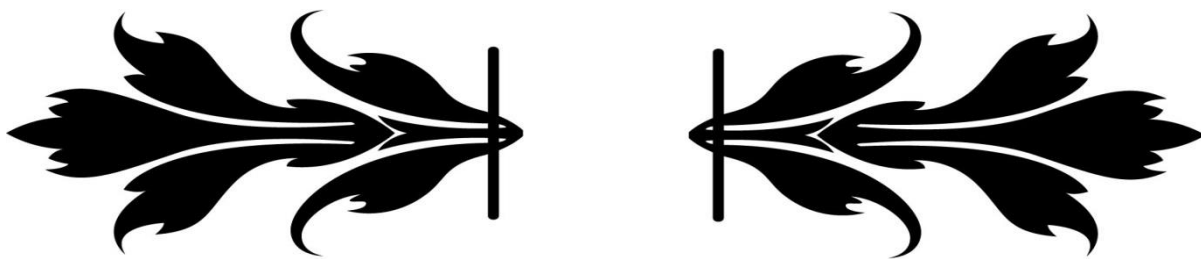
تقدیر و تشکر

بدینوسیله از استادان با کمالات و شایسته؛ که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و

فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

فهرست مطالب

۶.....	مقدمه
۸.....	بررسی کتاب ادبیات فارسی نهم
۸.....	نقاط قوت و ضعف کتاب فارسی پایه نهم
۱۰.....	بررسی درس به درس ادبیات فارسی نهم

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

- ۱۱..... بررسی سایر بخش ها
- ۱۲..... بیان برخی نکات مهم درخصوص کتاب درسی پایه نهم:
- ۱۳..... اشکالات جزئی کتاب فارسی نهم
- ۱۴..... پرسشی که در این جا مطرح می شود این است که:
- ۱۶..... الف)فوائد و ضرورت ها
- ۱۷..... ب)آسیب ها
- ۱۹..... نتیجه گیری
- ۲۰..... منابع

مقدمه

نیک می دانیم که تغییرات آموزشی شتابزده درآموزش وپرورش ما،بدون شک مجالی برای برنامه ریزی دقیق،علمی وحساب شده برای مولفان محترم کتاب های درسی باقی نخواهد گذاشت؛گاه پیش می آید که

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

مولفان محترم، سال هاست که از کلاس های درسی مدارس آموزش و پرورش به دور افتاده اند و چالش های موجود در مدارس امروزی را از نزدیک لمس نمی کنند و شناختی دقیق ، کامل و همه جانبه از امکانات و فضاهای مدارس امروز ندارند و در پشت درهای بسته، تصمیماتی می گیرند که اجرای آن در کلاس درس عملاً با مشکل مواجه می شود. این نکته از فاصله ی موجود بین کتاب های درسی دوره های ابتدایی، راهنمایی ، متوسطه و پیش دانشگاهی کاملاً مشهود است.

این نکته را از یاد می بریم که روش تدریس در یک کلاس با دانش آموزان ۱۰ یا ۱۵ نفر با کلاس ۳۵ و ۴۰ نفر یا کلاس درسی مدارس عادی و حاشیه ای با کلاس درس مدارس نمونه و تیزهوشان بسیار متفاوت است و نمی توان روش درسی یکسانی برای هر کدام از آنها به کار گرفت.

ناهماهنگی بین کتاب های درسی رشته زبان و ادبیات فارسی نیز یکی دیگر از مشکلات کتاب های درسی در آموزش و پرورش است. به عنوان نمونه ما در دروس مربوط به آیین نگارش و ویرایش نکته ای به دانش آموزان آموزش می دهیم که کاربرد فلان مطلب نادرست است ولی همان مطلب در کتاب ادبیات فارسی به کار رفته است و این دوگانگی بین کتاب های درسی باعث بدفهمی دانش آموزان می شود.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asemankafinet.ir

بررسی کتاب ادبیات فارسی نهم

اما در خصوص کتاب فارسی پایه نهم، ضمن تشکر از مولفان محترم کتاب های درسی، باید گفت از جهت
پربار بودن مواد و مطالب مندرج در این کتاب و سایر کتاب های درسی ادبیات متوسطه اول نسبت به کتاب
های گذشته شکی نیست و از این که از متون زیبای نظم و نثر گذشته و امروزین استفاده بیشتری شده است باید
قدردان مولفان بود و هدف از نگارش این مطالب رفع کاستی ها و پربار کردن هر چه بیشتر کتاب های درسی
و اصلاح برخی اشتباهات سهوی و ویرایشی است.

در انتخاب مواد و مطالب آموزشی کتاب بهتر است از متون ادبی پربار و تأثیرگذار استفاده شود و خداراشکر
که ما از جهت غنای ادبی یکی از معدود کشورهایی هستیم که از فرهنگ و ادبیات درخشان و پرباری با بزرگان
ادبی نخبه و توانایی برخوردار هستیم.

نقاط قوت و ضعف کتاب فارسی پایه نهم

کتاب فارسی پایه نهم دارای نقاط قوت و گزینش های جالب و خوبی در متون نظم و نثر می باشد و تمامی آنچه
را که در تألیف یک کتاب جامع و کامل می بایست رعایت شود ، مدنظر قرار گرفته است ؛ پس وظیفه ماست که
زحمات مؤلفین توانمند را ارج نهاده و به آن ها خسته نباشید و دست مریزاد بگوییم. اما در این مقال ، هدف از
این نقدها بیش تر برای رفع کاستی ها و نواقص و پربار کردن کتاب و یا احیاناً اصلاح غلط های سهوی و چاپی و
ویراستاری است تا کتاب درسی به بهترین وجه در اختیار نوباوگان ایران زمین قرار گیرد. توجه مؤلفین گرانمایه
را به نکاتی چند معطوف می داریم:

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asemankafinet.ir

می دانیم که ادبیات انحصاری نیست ، متعلق به گروه و طبقه خاصی هم نیست ؛ از آن مردم و توده مردم است . بنابراین باید با دیدی وسیع بدان نگاه کنیم چرا که ما با ادبیات ، به جامعه و انسان وسعت می بخشیم .

ادبیات در گذشته ای نه چندان دور « متون ادب فارسی » بود و به قول معروف ، ادبیاتی بود که هر صد سال اندکی از آن به وجود می آید و مشام ما هنوز از عطر عرفانش معطر است ولی اکنون ادبیات در قالبی در هفت فصل با عناوین مقدمه و ستایش و نیایش و ... طراحی شده است . لازم است متونی پربار و تأثیرگذار را انتخاب کنیم ، متونی که برانگیزاننده باشند و از چنین متن هایی کم نداریم و باید از توان حداکثری ادبیات در دوران متوسطه بی هیچ واهمه ای استفاده کنیم چرا که ادبیات ، نمایشی از فرهنگ و ادب ماست و شاعر و نویسنده ، غم ها و شادی ها و آرزوهای یک قوم را در قالب کلمات بیان می کند و نمادهای بومی و هنری یک ملت را در ظرف کلمات می گنجاند .

از مؤلفین محترم تقاضا داریم که توانایی و آگاهی دانش آموزان ایرانی را دست کم نگیرند چرا که وقتی صحبت از درس و کلاس ادبیات است می بایستی از آثار فاخر و گرانبمایه و ماندگار و اخلاقی و تعلیمی بیش تر استفاده کنند تا بذر ادب در دل و ذهن و زبان دانش آموز در همین سنین و دوره کاشته شود .

بهتر است از آثار شاعران و نویسندگان معاصر که شعر و نوشته هایشان در گذر زمان صیقل یافته و مقبولیت پیدا کرده است نیز استفاده شود . بزرگانی نظیر نیمایوشیج ، سپهری ، اخوان ، بهمنی ، شفیعی کدکنی ، شاملو و ... و نویسندگانی همچون جمال زاده ، دولت آبادی ، افغانی ، آل احمد ، دانشور ، مرادی کرمانی ، آذر یزدی و درویشیان

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asemankafinet.ir

درباره آرایه های ادبی ، بسیار کلی و مبهم و گذرا اشاره شده است که معلّم باید برای تشریح و تفسیر آن ها ، دست به عصا عمل کند. مؤلفان می بایست با توضیح و مثال و شواهد بیش تر ، کتاب را پربارتر می کردند چرا که آرایه ها در فهم بهتر کلام و زیبایی آن کمک شایانی می نمایند.

مؤلفان محترم باید شاهکارهای ادبیات فارسی را در دوران آموزش عمومی (دوره های اول و دوم متوسطه) بگنجانند. شاهکار هایی مانند شعر عقاب از خانلری ، شعر آریو برزن از هما ارزنگی ، آرش کمانگیر از کسرائی ، باران از گلچین گیلانی ، زمستان از اخوان ، نصیحت به فرزندان از ایرج میرزا و....

بررسی درس به درس ادبیات فارسی نهم

درس اول : در سؤال اول بخش « نوشتن » با توجه به دو واژه با املای درست ، بهتر است عنوان سؤال تغییر کند.

درس دوم : در سؤال دوم تعداد کلمات متضاد کم می باشد.

درس سوم : شکل نوشتاری واژه « آینه » در درس « مثل آینه » با آموزه املایی این درس (آینه) دوگانگی دارد و این موضوع موجب ابهام و سردرگمی دانش آموزان می شود.

درس چهارم : در سؤال اول نمونه ذکر نشده است و سؤال سطح علمی بالایی ندارد. در سؤال چهارم بهتر است منبع حکایت ذکر شود.

درس هفتم : برای سؤال اول لازم است در بخش نکته زبانی ، نشانه های جمع آموزش داده شود.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

درس هشتم : متن درس برای دانش آموزان دشوار و فاقد جذابیت است. پیوند نسل جدید با بزرگان علم و ادب گذشته نیازمند تنوع و ایجاد جذابیت است.

درس دهم : در سؤال چهارم « نوشتن » تمرینی از ماضی التزامی داده شده است حال آن که در درس بعدی این نوع ماضی آموزش داده می شود.

درس یازدهم : در سؤال دوم ، ماضی نقلی در جدول نیامده است.

درس دوازدهم : در سؤال دوم ، منظور از « نوع ردیف » چیست ؟

درس سیزدهم : متن درس طولانی است و بهتر است که خلاصه شود. در بخش « نکته » برای فهم بیش تر دانش آموزان لازم است ، نمونه و مثال هایی از انواع قید ذکر شود.

با توجه به کمبود وقت پیشنهاد می شود درس آزاد فقط یک درس باشد.

بررسی سایر بخش ها

در بخش واژه نامه ، واژه ها بر اساس درس ها تنظیم شود. مانند کتاب عربی (درس به درس) یا در پایان هر درس واژه ها با عنوان « توضیحات » آورده شود.

حال که تاریخ ادبیات در ارزشیابی درس خواندن فارسی و درک متن جایگاهی ندارد پس برای آشنایی دانش آموزان با ادبیات ایران و جهان بهتر است مختصری از شرح حال و آثار ، در بالای صفحه هر درس آورده شود.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

کتاب راهنمای معلم به موقع و در اول مهر در اختیار همکاران قرار گیرد تا نهایت استفاده از آن را ببرند و اهداف آموزشی نیز بهتر و به موقع محقق گردد.

دوره های آموزش ضمن خدمت برای آموزش این کتاب تازه تألیف به موقع تشکیل و حداقل ۴۰ ساعت آموزشی در نظر گرفته شود تا دبیران محترم ادبیات احاطه بیش تری بر مطالب کتاب درسی پیدا کنند.

بیان برخی نکات مهم در خصوص کتاب درسی پایه نهم:

۱- بهتر است تقسیم بندی براساس انواع ادبی صورت بگیرد و کتاب به بخش های مختلفی چون ادبیات حماسی، غنایی، عرفانی، تعلیمی، داستانی و... تقسیم بندی شود. و از شاهکارهای ادبی در کتاب های درسی به خوبی استفاده شود.

۲- نکات بلاغی و آرایه های ادبی بهتر است منظم و با توضیحات مفصل تر و منسجم تری ارائه شود. و از کلی گویی و مبهم گویی پرهیز شود. از توضیح چند آرایه ادبی همزمان، خودداری شود. (نمونه: ذکر جانبخشی و تشبیه با هم در درس اول کتاب فارسی نهم)

۳- لغات مهم و همچنین اعلام و اشخاص که در پایان کتاب توضیح داده شده اند به صورت ستاره دار درج شوند.

۴- استفاده بیشتر از واژگان فارسی به جای لغات عربی.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

- ۵- توجه به شیوه ی نگارش و رسم الخط در کتاب های درسی از دوره ابتدایی تا راهنمایی ودبیرستان.
- ۶-سوالات خودآزمایی ها به صورت پربار طراحی نشده اند.سوالات علاوه براین که باید در خصوص محتوا و درک وفهم متون باشند باید بیانگر نکات و زیبایی های زبانی وادبی باشند.
- ۷-در درج مواد ومطالب و تلخیص آنها توجه بیشتری داشته باشیم و بدون جهت حذف نکنیم. نمونه ص ۴۸ حذف(نه گوهر وتخمه را)
- ۸- ذکر حکایت های شیرین وآموزنده ، از نکات مثبت کتاب های درسی است.
- ۹-در شیوه نوشتن نقش نمای اضافه دقت شود و به صورت «ی» بزرگ نوشته شود. به عنوان مثال(ص ۲۰ پایه ی هشتم به جای پایه هشتم)
- ۱۰-حق ادبیات معاصر و ادبیات داستانی در این کتاب به درستی ادا نشده است.
- ۱۱-توضیحات مربوط به قالب های شعری در کتاب درسی گنجانده شوند.

اشکالات جزئی کتاب فارسی نهم

- ۱- در صفحه ۱۵ کتاب فارسی نهم، قسمت واژه شناسی، با توجه به اینکه، کلمه ی واج برای دانش آموزان نا-آشناست و در سال های قبل اسمی از واج برده نشده است؛ بهتر است بعد از کلمه واج در پراکنش معنی آن را قرار دهند. واج(صدا) و ادامه مطلب.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

۲- نکته زبانی صفحه ۳۴، صفت برترین: مهربان ترین معلم، کسره زیر حرف ن اضافه است. بهتر است حذف شود.

۳- فعالیت های نوشتن صفحه ۳۵: سقفی بی ستون و این است. (عجب، عجب تر، عجب ترین). دانش - آموز در انتخاب جواب صحیح دچار شک می شود. زیرا دو مورد از جواب ها صحیح است مگر اینکه دانش آموز متن صفحه ۱۹ را در ذهن داشته باشد. در اینجا بهتر است برای تثبیت یادگیری دانش آموزان مثال ها و تمرین هایی انتخاب شود که دانش آموزان دچار سردرگمی نشوند.

۴- نکته زبانی صفحه ۵۲: در اینجا ذکر شده فعل مضارع بر ۳ نوع است: (اخباری- التزامی-مستمر) و نامی از مضارع ساده برده نشده است.

۵- نکته ای ادبی صفحه ۵۹: در بحث آموزش، تخلص نام شعری شاعر است. توضیحی در خط دوم ذکر شده مربوط به تخلص در قصیده است. بهتر است خط دوم از این بند حذف شود.

۶- در صفحه ۶۳، ذکر عبارت آرامستان خانه در درس مام میهن، برای دانش آموزان تعبیری زیبا نمی باشد زیرا در فرهنگ و عرف ما، آرامستان، گورستان را تداعی می نماید.

۷- فعالیت های نوشتن صفحه ۶۷، تمرین ۲، جهت مشخص کردن هسته و وابسته و نوع آن. این تمرین مطابق آموزشی که به دانش آموز داده ایم وابسته پسین (صفت بیانی) نیست و دانش آموز در تعیین نوع وابسته مادر دچار مشکل می شوند. « در پرتو گرم و گوارای مادر، جان می گیرند.» همانطور که در آغاز کتاب ذکر شده آموزش مطالب و نکات دستوری فقط در حد آموزش کتاب باید باشد و این تمرین به علت فراتر بودن سطح آموزش کتاب بهتر است به مثالی دیگر تغییر یابد .

۸- درس یازده صفحه ۸۷ «زن پارسا» توضیح رابعه عدویه در قسمت اعلام صفحه ۱۵۸ اشتباه است و با رابعه بنت کعب اشتباه شده است. در ضمن تصویر مربوط به این درس بسیار نامناسب است، رابعه زنی بسیار

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

والا مرتبه و دارای کرامات بوده، بهتر است جهت دانش آموزان تصویر بهتری مثلا زنی در حال عبادت قرار داده می شد.

۹- صفحه ۹۲ سوال ۳ تمرین نوشتن، پیکان آخر شماره ۴ با توجه به پیکان قبل دانش آموز دچار تردید می شود.
(البته این مورد خیلی حساس نیست.)

۱۰- صفحه ۱۱۶ نکته زبانی خط ۶ کلمه نماد حذف یا اصلاح شود.

۱۱- شعر خوانی صفحه ۱۱۸ با توجه به لهجه باباطاهر و علامتگذاری بعضی کلمات هدف این بوده که شعر به لهجه خوانده شود. بهتر است روی بعضی کلمات مثل دوختم، درمانم، قصابم و هجرانم، واکره پوست علامتگذاری شود.

۱۲- صفحه ۱۲۹ واژه سازی آموزش درس مشتق، ساده و مرکب بهتر بود. مشتق مرکب نیز آموزش داده می شد،

زیرا دانش آموزان با کلماتی از قبیل برخورد می کنند و دچار مشکل می شوند مثلا همین کلمه دانش آموز

و در نهایت تصویرگران محترم کتاب، تصاویری برای این کتاب انتخاب نموده اند که جذابیتی برای دانش آموزان ندارد و در خیلی موارد به سردی و غم زدگی می گراید. بیشتر تصاویر قدیمی و کهن است و مناسب متون کهن. کتاب درسی باید جذابیتی نیز داشته باشد. مثلا تصویر جوان در آینه، نوع پوشش این جوان مربوط به چند دهه پیش می باشد؟! یا در درس هم نشین صفحه ۳۱ بهتر بود مشکلات امروزی جوانان به تصویر کشیده می شد. مثلا استفاده نادرست از اینترنت یا تلفن همراه. به عنوان مثال جوانی که در حال استفاده از اینترنت پشت میز نشسته و با فردی در حال ارتباط و مکالمه است. تصویر خیالی او در ذهن تصویر زیبا در جابجایی بالای سرش طراحی می شود و آن طرف صفحه نمایش تصویر شاید یا گرگی طراحی شود.

به هر حال ما می توانیم با تصویرهای جذاب به هوشیاری و آگاهی دانش آموزان بیشتر کمک کنیم. در پایان از تمامی دست اندرکاران، نویسندگان، ارزیابی کنندگان و همه معلمان ادبیات کشور سپاسگذاری می نمایم.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

پرسی که در این جا مطرح می شود این است که:

«حفظ چهارچوب و الگویی واحد در تهیه و تنظیم کتاب های آموزش ادبیات تا چه حدی مناسب است و ضرورت دارد؟»

برای پاسخ به پرسش فوق ، ابتدا به ذکر مزایای این شیوه پرداخته می شود ، سپس محدودیت هایی را که شیوه مذکور در ارائه مطالب و آموزش ادبیات ایجاد می کند یادآوری می شود تا با مقایسه ی دو دیدگاه مختلف، میزان کارآمدی این شیوه مشخص گردد.

الف) فواید و ضرورت ها

این شیوه دربردارنده ی فوایدی است که در ذیل به اهم آن ها اشاره می شود:

۱-حاکمیت نظم و ایجاد ارتباط عمودی: این شیوه ساختاری منظم را بر کتاب ها حاکم می کند و انتخاب متون ادبی در این شیوه از نظم خاصی پیروی می کند، بنابراین کتاب های مزبور از آسیب ناهمگونی و بی نظمی در امان می مانند؛ همچنین یکسانی و ارتباط موضوعی کتاب های پایه های مختلف، باعث ایجاد ارتباط عمودی قوی میان آن ها می شود.

۲-انسجام وشمول:یک برنامه و قالب مناسب این امکان را فراهم می کند که کتاب درسی به گونه ای منسجم و یک پارچه به اغلب جوانب موضوع بپردازد واز شمول و جامعیت بالایی برخوردار باشد؛همانطور که کتاب های

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

ادبیات توانسته اند در برگیرنده ی نمونه هایی از انواع ادبی حماسی،غنائی،تعلیمی و نمایشی و قالب های ادبی
شعر، نثر،داستان،زندگی نامه و... باشند

۳-برآورده شدن اهداف آموزشی و پرورشی:چنین کتاب هایی به راحتی اهداف آموزشی و پرورشی برنامه ریزان
را پوشش می دهند به طوری که مواد لازم در قالب های از پیش تعیین شده ریخته می شود.

۴-سادگی تهیه ی مواد: طراحان و برنامه ریزان کتاب های درسی ادبیات متوسطه از ابتدا چهارچوب و الگویی
واحد را تعریف کرده اند که هر کتاب شامل حدود ده سبدها با عناوین مختلف ادبی است و وظیفه ی مؤلفین
کتاب ها این است که هر سبدها را از مواد مناسب پر کنند

ب) آسیب ها

۱-ایجاد اجبار و محدودیت در ارائه ی مطالب مناسب:تعیین قالبی خاص و تقریباً غیرانعطاف پذیر در کتاب
های متوسطه، این اجبار را برای مؤلف ایجاد می کند که به هر قیمتی شده است مواد مرتبط با موضوع برنامه را
بیابد؛به عنوان مثال، همه ی همکاران دریافته اند که مؤلفین محترم برای گنجاندن متن نمایشی در درس های
چهارم این کتاب ها در چه مضیقه ای هستند و تاکنون نه نمایش نامه ی «سلمان فارسی» از شرایط لازم برای
ارائه و آموزش برخوردار بوده و نه «تعزیه ی میر علم دار» که جایگزین آن شده، متنی مناسب برای تدریس در
سال اول است. حال آن که فیلم نامه ی «بچه های آسمان» که در سال دوم آمده است، نسبت به متن کتاب ۱،
بسیار ساده تر است.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

۲- ایجاد تکرار و ملالت دانش آموز: تکرار موضوعات و حتی فرم متون در کتاب های سه و حتی چهار سال دوره ی متوسطه و پیش دانشگاهی باعث کهنگی و کاهش جذابیت مطالب می شود. وقتی مؤلف مجبور است برای پر کردن سبد ادبیات حماسی، در هر چهار کتاب متونی را از شاهنامه بگنجانند، تکرار زیاد این موضوع و این شکل از ادبیات دلزدگی دانش آموز را در پی دارد. بخصوص که اغلب دانش آموزان نمی توانند به راحتی با ادبیات حماسی و با ویژگی های خاص و زبان کهنش ارتباط برقرار کنند.

۳- عدم توجه به سلیق دانش آموزان: یکسانی ساختار در هر سه کتاب ۱، ۲ و ۳ به نادیده گرفتن تفاوت های سنی دانش آموزان در سه پایه منجر شده است؛ حال آن که می دانیم این دوران مصادف است با دوران بلوغ بچه ها و به همین جهت تغییر حالات، علایق و سلیق آن ها در این سنین بسیار سریع است. مطالب مناسب و مورد علاقه ی دانش آموزان سال اول با دانش آموزان سال دوم و یا سوم متفاوت است و اگر مطالب کتاب درسی متناسب با رشد و تغییرات علایق آن ها تنظیم نشود نمی تواند از استقبال لازم برخوردار گردد.

۴- خلع سلاح معلم: ادبیات هنر است و ستون فقرات هنر تخیل و خلاقیت. کتاب های ادبیات موجود با دیکته کردن مطالب و تنظیم فعالیت های آموزشی راه هر گونه ابتکار عمل و خلاقیت را بر معلم می بندند. چه بسا معلمان با ذوق ما آرزو دارند داستانی کوتاه، شعری زیبا، مطلبی مفید و جذاب را برای دانش آموزان بخوانند، در مورد سبک نویسنده ای گفتگو کنند، به بچه ها فرصت دهند محصولات ادبی خود را عرضه کنند مجالی برای پرورش ذهن و فکر دانش آموزان بیابند و... اما متأسفانه چنان در دالان تنگ برنامه ی آموزشی و به پایان رساندن به موقع کتاب گرفتارند، که وظیفه ی اصلی خود که همانا ایجاد التذاذ، تقویت قوه ی تخیل و خلاقیت و ترغیب و تشویق دانش آموزان به فعالیت های ادبی است از یاد برده اند.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

نتیجه گیری

شیوه ی آموزش ادبیات با آموزش علوم دیگر باید متفاوت باشد، بهترین برنامه ی آموزشی برای ادبیات برنامه ای است، که از توان انعطاف پذیری مناسبی برخوردار باشد و این امکان را برای مؤلف فراهم کند، تا بتواند با فراغ بال بیشتری، در هر کدام از پایه های تحصیلی از مواد و متونی استفاده کند که مناسب سطح سنی، میزان درک و شناخت و علایق فراگیران باشد.

همه قبول دارند که یکی از اهداف عمده ی آموزش ادبیات، ایجاد حس التذاذ و نگرش مثبت در مخاطب است، پس با نیازسنجی دانش آموزان می توان سطح علاقه ی هر محدوده ی سنی و پایه ی تحصیلی را به انواع ادبی، مشخص کرد؛ آن گاه برنامه ریزان بر اساس نیاز هر پایه و در حوزه و پیرامون آن نوع ادبی، ساختار مجزایی طراحی کنند؛ مثلاً اگر در سال اول متوسطه نوع نثر، داستان و اشعار و متون رمانتیک از جذابیت بیشتری برخوردار است، برنامه ی آموزشی حول این محور تنظیم گردد و لازم نباشد که مؤلف نمونه هایی از همه ی انواع، آن هم به یک میزان در هر پایه بگنجانند.

هر چند که ممکن است، این برنامه، ارتباط عمودی کتاب های پایه های مختلف تحصیلی را ضعیف کند، اما آن چه اهمیت دارد کارآمد کردن آموزش ادبیات و ایجاد انگیزه ی کافی در دانش آموزان است و ارتباط عمودی کتاب ها را هم می توان با حلقه های مناسب از متون برقرار کرد. علاوه بر آن وحدت موضوع (ادبیات) خود ارتباط میان کتاب ها را حفظ خواهد کرد.

**این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش
این گزارش تخصصی با قیمت فقط هشت هزار تومان به سایت علمی و پژوهشی
آسمان مراجعه کنید .**

یا پیام به شماره : ۰۹۱۵۹۸۸۶۸۱۹ www.asebankafinet.ir

نکته ی دیگر توجه به توان خلاقیت، ابتکار و نقد در کلاس های ادبیات است، ادبیات هنر است و آموزش آن به آموزش نقاشی و موسیقی بی شباهت نیست. دانش آموزان علاوه بر آن که با هدایت و کمک معلم، با جوانب آن آشنا می شوند و به آن علاقه مند می گردند، باید فرصت لازم برای ابراز نظر، نقد و تولید و خلاقیت داشته باشند. پیچیدن نسخه ای واحد برای همه ی دانش آموزان متوسطه، این کلاس ها را در تنگنای برنامه قرار می دهد و قدرت مانور را از معلم می گیرد .

منابع

کتاب های ادبیات فارسی نهم